

LIGJ
Nr. 22/2022

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË DHE BASHKIMIT EVROPIAN PËR PJESËMARRJEN E
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË PROGRAMIN EVROPA KRIJUESE (2021–2027)**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në Programin Evropë Krijuese (2021–2027) sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 10.3.2022.

Shpallur me dekretin nr. 13520, datë 28.3.2022, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Ilir Meta.

MARRËVESHJE

**NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE BASHKIMIT EVROPIAN
PËR PJESËMARRJEN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË PROGRAMIN
“EVROPA KRIJUESE”
(2021-2027)**

Qeveria e Republikës së Shqipërisë (në vijim e referuar si “Shqipëria”), nga njëra anë, dhe nga ana tjetër, Komisioni Evropian (në vijim i referuar si “Komisioni”), në emër të Bashkimit Evropian (në vijim i referuar si “Unioni”),
në vijim të referuara si “Palët”,

DUKE PASUR PARASYSH SE një Marrëveshjen e Stabilizim-Asocimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë, nga njëra anë, dhe Komuniteteve Evropiane dhe Shteteve Anëtare të tyre, nga ana tjetër, është miraturar me vendimin e Këshillit dhe Komisionit 2009/332/KE Euratom¹. Neni 129 i Marrëveshjes së Stabilizim-Asocimit parashikon se Marrëveshja Kuadër ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Komunitetit Evropian mbi parimet e përgjithshme për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në programet e Komunitetit², e

¹ I FZ L 107, 28.4.2009, f. 165

² 2 FZ L 192, 22.7.2005, f. 2-3

nënshkruar më 22 nëntor 2004, do të jetë pjesë përbërëse e marrëveshjes së lartpërmendur ku parashikohen parimet e përgjithshme për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në programet e Unionit. Kjo marrëveshje ndërkombëtare përbën dhe ka të njëjtat efekte ligjore si një memorandum mirëkuptimi i deklaruar sipas nenit 5 të Marrëveshjes Kuadër për termat dhe kushtet për pjesëmarrjen në programet e Komunitetit;

DUKE PASUR PARASYSH SE Evropa Krijuese, programi i Unionit për të mbështetur diversitetin kulturor dhe për të nxitur konkurrencën e sektorëve kulturorë dhe krijues, u krijua me rregulloren (BE) 2021/818 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit³ (në vijim e referuar si Rregullorja e Evropës Krijuese”);

DUKE PASUR PARASYSH SE në përputhje me nenin 9(2) të rregullores së Evropës Krijuese që lidhet me asociimin e vendeve të treta, termat dhe kushtet specifike të asociimit duhet të përcaktohen nga një marrëveshje ndërkombëtare ndërmjet Unionit dhe Vendet të Asociuar;

DUKE PRANUAR se objektivat dhe parimet e përgjithshme të programit të Unionit Evropa Krijuese janë thelbësore nga pikëpamja kulturore, demokratike, mjedisore, sociale dhe ekonomike dhe janë veçanërisht të rëndësishme për shoqëritë tona dhe sektorët kulturorë që përballen me sfidat aktuale të lidhura me globalizimin, ndryshimet klimatike dhe digjitalizimin;

DUKE KONFIRMUAR se këta objektiva politikash, të reflektuar edhe në Konventën e UNESCO-s të vitit 2005 për Mbrojtjen dhe Promovimin e Diversitetit të Shprehjeve Kulturore, aplikohen nga Shqipëria duke u përballur me sfida të ngjashme dhe duke ndarë të njëjtat parime, të tilla si: demokracia, sundimi i ligjit, respektimi i të drejtave të njeriut, duke përfshirë barazinë ndërmjet të gjithë popujve, barazinë gjinore, lirinë e shprehjes dhe lirinë artistike;

DUKE MARRË NË KONSIDERATË objektivat e përbashkët, vlerat dhe lidhjet e forta të Palëve në fushën e kulturës, audio-vizuale dhe medias, të krijuara në të kaluarën nëpërmjet pjesëmarrjes në programin Evropa Krijuese 2014–2020, dhe dëshirën e përbashkët të Palëve për të zhvilluar, forcuar më tej, stimuluar dhe zgjeruar marrëdhëniet dhe bashkëpunimin e tyre në to;

DUKE MARRË NË KONSIDERATË kushtet e përcaktuara në nenin 9(2) të rregullores së Evropës Krijuese, vendet e Politikës Evropiane të Fqinjësisë mund të përfitojnë, gjithashtu, nga një derogim për të marrë pjesë në fushën ndërsektoriale dhe në disa veprime të fushës së medias. Kur vlerëson përshtatshmërinë e një derogimi të tillë, BE-ja merr parasysh, veçanërisht, rrethana të tilla si situata specifike e tregut audio-vizual në vendin në fjalë dhe nivelin e integritetit në politikën audio-vizuale evropiane⁴.

KANË RËNË DAKORD SI MË POSHTË:

Neni 1

Fushëveprimi i asociimit

1. Shqipëria do të marrë pjesë si vend i asociuar në “Evropa Krijuese”, programi i Unionit për sektorët kulturorë dhe krijues (në vijim i referuar si “Programi”), siç përcaktohet nga rregullorja BE 2021/818 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit.

2. Shqipëria do të marrë pjesë si vend i asociuar në veprimet e mëposhtme të Programit:

a) të gjitha veprimet në fushën e kulturës;

b) të gjitha veprimet në fushën ndërsektoriale dhe në fushën e medias deri më 31 dhjetor 2022. Pas kësaj date, vazhdimi i pjesëmarrjes në fushën ndërsektoriale dhe media do të kushtëzohet nga provat e paraqitura në Union se Shqipëria plotëson kushtet e përcaktuara në direktivën 2010/13/BE⁵, siç përmendet në nenin 9(2) të rregullores së Evropës Krijuese. Shqipëria do të garantojë që këto kushte të vijnë në të përmbushen gjatë gjithë kohëzgjatjes së Programit. Nëse provat e paraqitura nuk janë të mjaftueshme ose nëse gjatë zbatimit të

³ FZ L 189, 28.5.2021, f. 34-60

⁴ Shih pikën 34 të Rregullores për Evropën Krijuese

⁵ FZ L95, 15. 4. 2010, f. 1

Marrëveshjes rezulton se kushtet nuk janë përmbushur, pjesëmarrja në media dhe fushën ndërsektoriale do të ndërpritet ose nuk mund të zgjatet. Në rastin e parë, dispozitat e nenit 6, paragrafët 6 dhe 7 janë të zbatueshme *mutatis mutandis*.

Neni 2

Termat dhe kushtet e pjesëmarrjes në Programin e Evropës Krijuese

1. Shqipëria do të marrë pjesë në Program si një vend i asociuar në përputhje me kushtet e përcaktuara në Marrëveshjen Kuadër që mbulon pjesëmarrjen e Shqipërisë në çdo program të Unionit, dhe sipas termave dhe kushteve të përcaktuara në këtë Marrëveshje, në aktin ligjor të referuar në nenin 1 të kësaj Marrëveshjeje, si dhe në çdo rregull tjetër që lidhet me zbatimin e Programit dhe aktivitetit në versionet e tyre më të përditësuara.

2. Me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në termat dhe kushtet e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, personat juridikë, të vendosur në Shqipëri mund të marrin pjesë në veprimet e Programit sipas kushteve të barabarta me ato të zbatueshme për personat juridikë të vendosur në Union, duke përfshirë respektimin për masat kufizuese të BE-së⁶.

3. Shqipëria do të krijojë strukturat dhe mekanizmat e duhur në nivel kombëtar dhe do të miratojë të gjitha masat e tjera të nevojshme për koordinimin dhe organizimin kombëtar të aktiviteteve për zbatimin e Programit, në përputhje me dispozitat përkatëse në rregulloren e Evropës Krijuese. Në veçanti, Shqipëria merr përsipër të krijojë një Byro për Evropën Krijuese në përputhje me nenin 7(1)(d) të rregullores për Evropën Krijuese dhe udhëzimet e dhëna nga Komisioni.

4. Të drejtat e Shqipërisë për përfaqësim dhe pjesëmarrje në Komitetin e Evropës Krijuese, të krijuar nga neni 24 i rregullores për Evropën Krijuese dhe nëngrupet e saj, janë ato të zbatueshme për vendet e asociuara. Si rrjedhojë, përfaqësuesit e Shqipërisë do të kenë të drejtë të marrin pjesë si vëzhgues në Komitetin e Evropës Krijuese përgjegjës për monitorimin e zbatimit të Programit, pa të drejtë vote, për të cilin Shqipëria kontribuon financiarisht dhe për pikat që lidhen me Shqipërinë.

5. Shpenzimet e udhëtimit dhe qëndrimit të bëra nga përfaqësuesit dhe ekspertët e Shqipërisë për të marrë pjesë si vëzhgues në punën e Komitetit të referuar në nenin 24 të rregullores së Evropës Krijuese, ose në takime të tjera që lidhen me zbatimin e Programit, do të rimbursohen nga Komisioni mbi të njëjtën bazë dhe në përputhje me procedurat në fuqi për përfaqësuesit e Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian.

6. Palët do të bëjnë çdo përpjekje, brenda kuadrit të dispozitave ekzistuese, për të lehtësuar lëvizjen dhe qëndrimin e lirë të artistëve, gazetarëve dhe profesionistëve që marrin pjesë në aktivitetet e mbuluara nga kjo Marrëveshje dhe për të lehtësuar lëvizjen ndërkufitare të mallrave dhe shërbimeve të synuara për përdorim në aktivitete të tilla.

7. Shqipëria do të marrë të gjitha masat e nevojshme, sipas rastit, për të garantuar që mallrat dhe shërbimet e blera në Shqipëri ose të importuara në Shqipëri, të financohen pjesërisht ose tërësisht në përputhje me marrëveshjet e grantit dhe/ose kontratat e lidhura për realizimin e aktiviteteve në përputhje me këtë Marrëveshje, përjashtohen nga detyrimet doganore, detyrimet e importit dhe tarifat e tjera fiskale, përfshirë TVSH-në, të cilat janë të zbatueshme në Shqipëri.

8. Gjuha angleze do të përdoret nga Shqipëria për kontaktet e saj me Komisionin për procedurat që lidhen me kërkesat, kontratat dhe raportet, si dhe për aspekte të tjera administrative të Programit.

Neni 3

Kontributi financiar

⁶ Masat kufizuese të BE-se janë miratuar sipas nenit 29 të Traktatit për Bashkimin Evropian ose nenit 215 të Traktatit për Funkcionimin e Bashkimit Evropian.

1. Pjesëmarrja e Shqipërisë ose e personave juridikë të Shqipërisë në Program do të jetë subjekt i Shqipërisë që kontribuon financiarisht në Program dhe kostot përkatëse të menaxhimit, ekzekutimit dhe funksionimit në kuadër të buxhetit të përgjithshëm të Unionit (në vijim i referuar si “Buxheti i Unionit”).

2. Kontributi financiar do të ketë formën e:

- a) një kontributi operacional; dhe
- b) një tarife pjesëmarrjeje.

3. Kontributi financiar do të jetë në formën e një pagese vjetore të bërë me një kësht, në përputhje me kërkesën për fondet, dhe do të paguhet jo më vonë se 45 ditë pas datës së thirrjes.

4. Kontributi operacional do të mbulojë shpenzimet operative dhe mbështetëse të Programit dhe do të jetë shtesë si në ndarjet e angazhimeve, ashtu edhe në pagesat ndaj shumave të regjistruara në buxhetin e Unionit, të miratuara përfundimisht për Programin.

5. Kontributi operacional bazohet në një kontribut kyç të përcaktuar si raporti i Produktit të Brendshëm Bruto (PBB) të Shqipërisë me çmimet e tregut ndaj PBB-së së Unionit me çmimet e tregut. PBB-të me çmimet e tregut që do të aplikohen, do të përcaktohen nga Unioni, bazuar në të dhënat statistikore më të fundit të disponueshme për llogaritjet e buxhetit në vitin para vitit kur duhet paguar pagesa vjetore. Me anë të derogimit, për vitin 2021, kontributi operacional do të bazohet në PBB-në e vitit 2019 me çmimet e tregut. Rregullimet për këtë kontribut kyç janë përcaktuar në shtojcën I.

6. Kontributi fillestar operacional do të llogaritet duke zbatuar kontributin kyç, siç është rregulluar, për ndarjet fillestare të angazhimeve të regjistruara në buxhetin e Unionit, të miratuara përfundimisht për vitin e zbatueshëm për financimin e Programit.

7. Tarifa e pjesëmarrjes do të jetë 4% e kontributit fillestar vjetor operacional, siç llogaritet në përputhje me paragrafët 4 dhe 5 dhe do të regjistrohet në faza, siç përcaktohet në shtojcën I.

8. Unioni do t'i ofrojë Shqipërisë informacion në lidhje me pjesëmarrjen e saj financiare, siç përfshihet në informacionin buxhetor, kontabël, të performancës dhe vlerësimin që u jepet autoriteteve buxhetore dhe zbatuese të Unionit në lidhje me programin. Ky informacion do të jepet duke pasur parasysh rregullat e konfidencialitetit dhe të mbrojtjes së të dhënave të Shqipërisë dhe Unionit dhe nuk cenon informacionin që Shqipëria ka të drejtë të marrë sipas shtojcës II.

9. Të gjitha kontributet e Shqipërisë ose pagesat nga Unioni, si dhe llogaritja e shumave të detyrimeve ose që do të merren, do të bëhen në euro.

Neni 4

Monitorimi, vlerësimi dhe raportimi

1. Pa cenuar përgjegjësitë e Komisionit, Zyrës Evropiane Kundër Mashtrimit (OLAF) dhe Gjykatës së Audituesve të Bashkimit Evropian në lidhje me monitorimin dhe vlerësimin e Programit, pjesëmarrja e Shqipërisë në Program do të monitorohet vazhdimisht mbi një bazë partneriteti që përfshin Shqipërinë dhe Komisionin.

2. Rregullat në lidhje me menaxhimin e qëndrueshëm financiar, duke përfshirë kontrollin financiar, rikuperimin dhe masat e tjera kundër mashtrimit në lidhje me financimin e Unionit sipas kësaj Marrëveshjeje, përcaktohen në shtojcën II.

Neni 5

Lidhja me marrëveshjet e tjera ndërkombëtare

1. Kjo marrëveshje do të zbatohet në përputhje me detyrimet e Palëve sipas Konventës së UNESCO-s për Mbrojtjen dhe Promovimin e Diversitetit të Shprehjeve Kulturore të vitit 2005.

Neni 6 Dispozitat përfundimtare

1. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi në datën kur Palët kanë njoftuar njëra-tjetrën për përfundimin e procedurave të tyre të brendshme të nevojshme për këtë qëllim.

2. Kjo Marrëveshje do të zbatohet nga data 1 janar 2021. Ajo do të mbetet në fuqi për aq kohë sa është e nevojshme për përmbushjen e të gjitha projekteve dhe aktiviteteve të financuara nga Programi, të gjitha veprimet e nevojshme për të mbrojtur interesat financiare të Bashkimit Evropian dhe të gjitha detyrimet financiare që rrjedhin nga zbatimi i kësaj Marrëveshjeje ndërmjet Palëve.

3. Shqipëria dhe Unioni mund ta zbatojnë këtë Marrëveshje përkohësisht në përputhje me procedurat dhe legjislacionin e tyre të brendshëm përkatës. Zbatimi i përkohshëm do të fillojë në datën kur Palët kanë njoftuar njëra-tjetrën për përfundimin e procedurave të tyre të brendshme të nevojshme për këtë qëllim.

4. Nëse Shqipëria njofton Komisionin që vepron në emër të Unionit se nuk do të përfundojë procedurat e saj të brendshme të nevojshme për hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, kjo Marrëveshje do të pushojë së zbatuari në datën e marrjes së këtij njoftimi nga Komisioni, i cili do të përbëjë datën e ndërprerjes për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje.

5. Zbatimi i kësaj Marrëveshjeje mund të pezullohet me iniciativën e Unionit, në rast të mospagesës së kontributit financiar ose operacional që duhet paguar nga Shqipëria, siç përshkruhet në pikën II, paragrafi 3, të shtojcës I.

Pezullimi i zbatimit të kësaj Marrëveshjeje do të njoftohet nga Komisioni në Shqipëri me një letër zyrtare njoftimi, e cila do të hyjë në fuqi 30 ditë pas marrjes së këtij njoftimi nga Shqipëria.

Në rast se zbatimi i kësaj Marrëveshjeje pezullohet, personat juridikë të vendosur në Shqipëri, nuk do të kenë të drejtë të marrin pjesë në procedurat e dhënies së kontratës që nuk kanë përfunduar ende kur pezullimi të hyjë në fuqi. Procedura e dhënies së kontratës do të konsiderohet e përfunduar kur si rezultat i kësaj procedure janë ndërmarrë angazhime ligjore.

Pezullimi nuk cenon detyrimet ligjore të lidhura me personat juridikë të vendosur në Shqipëri përpara hyrjes në fuqi të pezullimit. Kjo Marrëveshje do të vijojë të zbatohet për këto angazhime ligjore.

Komisioni do të njoftojë menjëherë Shqipërinë pasi të jetë marrë nga Komisioni e gjithë shuma e kontributit financiar ose operacional. Pezullimi do të hiqet me efekt të menjëhershëm pas këtij njoftimi.

Që nga data e heqjes së pezullimit, personat juridikë të Shqipërisë do të jenë sërish të pranueshëm në procedurat e dhënies së kontratës të filluara pas kësaj date dhe në procedurat e dhënies së kontratës, të filluara përpara kësaj date, për të cilat nuk kanë skaduar afatet për paraqitjen e aplikimeve.

6. Secila palë mund ta përfundojë këtë Marrëveshje në çdo kohë me një njoftim me shkrim që informon për qëllimin për ta përfunduar atë.

Ndërprerja do të hyjë në fuqi tre muaj kalendarikë pas datës kur njoftimi me shkrim i arrin marrësit. Data kur përfundimi hyn në fuqi, do të përbëjë datën e përfundimit për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje.

7. Kur kjo Marrëveshje pushon së zbatuari përkohësisht në përputhje me paragrafin 4 ose përfundon në përputhje me paragrafin 6, Palët bien dakord që:

a) projektet, veprimet, aktivitetet ose pjesët e tyre në lidhje me të cilat janë ndërmarrë angazhime ligjore gjatë zbatimit të përkohshëm dhe/ose pas hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje dhe përpara se kjo Marrëveshje të pushojë së zbatuari ose të përfundojë, do të vijojnë deri në plotësimin e tyre sipas kushteve të përcaktuara në këtë Marrëveshje;

b) kontributi financiar vjetor i vitit N gjatë të cilit kjo Marrëveshje pushon së zbatuari përkohësisht ose përfundon, do të paguhet tërësisht në përputhje me nenin 3 të kësaj Marrëveshjeje.

Palët do të zgjidhin, me pëlqim të përbashkët, çdo pasojë tjetër të përfundimit ose ndërprerjes së zbatimit të përkohshëm të kësaj Marrëveshjeje.

8. Kjo Marrëveshje mund të ndryshohet vetëm me shkrim me pëlqimin e përbashkët të Palëve. Hyrja në fuqi e amendamentit do të ndjekë të njëjtën procedurë si ajo e zbatueshme për hyrjen në fuqi të Marrëveshjes.

9. Shtojcat e kësaj Marrëveshjeje do të jenë pjesë përbërëse e kësaj Marrëveshjeje.

10. Kjo Marrëveshje do të hartohet në dy kopje në gjuhën angleze.

Bërë në, në datën..... të vitit

Për Republikën e Shqipërisë:

Elva Margariti

Ministër i Kulturës

Për Bashkimin Evropian:

Mariya Gabriel

Komisioner për Inovacionin, Kërkimin, Kulturën, Arsimin dhe Rininë

Shtojca I “Rregullat që rregullojnë kontributin financiar të Shqipërisë në programin e Evropës krijuese (2021–2027)”

Shtojca II “Menaxhimi financiar”

SHTOJCA I

RREGULLAT QË RREGULLOJNË KONTRIBUTIN FINANCIAR TË SHQIPËRISË NË PROGRAMIN E “EVROPËS KRIJUESE” (2021–2027)

1. Llogaritja e kontributit financiar të Shqipërisë

1. Kontributi financiar i Shqipërisë në Program do të përcaktohet mbi baza vjetore në përpjesëtim me, dhe si shtesë, me shumën e disponueshme çdo vit në buxhetin e Unionit për ndarjet buxhetore të nevojshme për menaxhimin, zbatimin dhe funksionimin e Programit.

2. Tarifa e pjesëmarrjes, e përmendur në nenin 3(7) të kësaj Marrëveshjeje, do të ndahet si më poshtë:

2021: 0.5%;

2022: 1.0%;

2023: 1.5%;

2024: 2.0%;

2025: 2.5%;

2026: 3.0%;

2027: 4.0%.

3. Në përputhje me nenin 3(5) të kësaj Marrëveshjeje, kontributi fillestar operacional, që duhet paguar nga Shqipëria për pjesëmarrjen e saj në Program, do të llogaritet për vitet financiare përkatëse, duke aplikuar një rregullim në kontributin kyç.

Rregullimi i çelësit të kontributit do të jetë:

Çelësi i kontributit i rregulluar = Çelësi i kontributit x Koeficienti

Koeficienti i përdorur për llogaritjen e mesipërme për të rregulluar çelësin e kontributit do të jetë 0.55.

I. Pagesa e kontributit financiar të Shqipërisë

1. Komisioni do t'i komunikojë Shqipërisë, sa më shpejt të jetë e mundur dhe maksimumi kur publikon thirrjen e parë për fonde të vitit financiar, informacionin e mëposhtëm:

- a) shumat në ndarjet e angazhimeve në buxhetin e Unionit të miratuara përfundimisht për vitin në fjalë për linjat buxhetore që mbulojnë pjesëmarrjen e Shqipërisë në Program;
- b) shumën e tarifës së pjesëmarrjes të përmendur në nenin 3(7) të kësaj Marrëveshjeje;

Në bazë të projektbuxhetit të tij, Komisioni do të sigurojë një vlerësim të informacionit për vitin pasardhës sipas pikave “a” dhe “b” sa më shpejt të jetë e mundur, dhe maksimumi deri më 1 shtator të vitit financiar.

2. Komisioni do të lëshojë, jo më vonë se në prill të çdo viti financiar, një thirrje për fonde për Shqipërinë që korrespondon me kontributin e saj sipas kësaj Marrëveshjeje.

Çdo thirrje për fonde do të parashikojë pagesën e kontributit të Shqipërisë jo më vonë se 45 ditë pas shpalljes së thirrjes për fonde.

Për vitin e parë të zbatimit të kësaj Marrëveshjeje, Komisioni do të lëshojë thirrjen për fonde brenda 60 ditëve nga nënshkrimi i kësaj Marrëveshjeje.

3. Shqipëria do të paguajë kontributin e saj financiar sipas kësaj Marrëveshjeje në përputhje me paragrafin 3, të nenit 3, të kësaj Marrëveshjeje. Në mungesë të pagesës nga Shqipëria deri në datën e caktuar, Komisioni do të dërgojë një letër zyrtare kujtese.

Çdo vonesë në pagesën e kontributit financiar do të shkaktojë pagesën e interesit të vonesës nga Shqipëria për shumën e papaguar nga data e caktuar.

Norma e interesit për shumat e arkëtueshme të papaguara në datën e caktuar do të jetë norma e aplikuar nga Banka Qendrore Evropiane për operacionet e saj të rifinancimit kryesor, siç është publikuar në serinë C të Gazetës Zyrtare të Bashkimit Evropian, në fuqi ditën e parë kalendarike të muajit në të cilin bie data e skadimit, e rritur me një pikë përqindje e gjysmë.

Në rast se vonesa në pagesën e kontributit është e tillë që mund të rrezikojë ndjeshëm zbatimin dhe menaxhimin e Programit, pjesëmarrja e Shqipërisë në Program mund të pezullohet nga Komisioni pas mungesës së pagesës 20 ditë pune pas një letre zyrtare, pa cenuar detyrimet e Unionit sipas marrëveshjeve të granteve dhe/ose kontratave të lidhura tashmë mbi zbatimin e veprimeve indirekte për të cilat është përzgjedhur Shqipëria.

SHTOJCA II MENAXHIMI I QËNDRUESHËM FINANCIAR MBROJTJA E INTERESAVE FINANCIARE DHE RIKUPERIMI

Neni 1

Rishikime dhe auditime

1. Bashkimi Evropian ka të drejtë të kryejë, në përputhje me aktet e zbatueshme të një ose më shumë institucioneve ose organeve të Unionit dhe siç parashikohet në marrëveshjet dhe/ose kontratat përkatëse, rishikime dhe auditime teknike, shkencore, financiare ose lloje të tjera në ambientet e çdo personi fizik me vendqëndrim ose çdo subjekti juridik të vendosur në Shqipëri dhe që merr fonde nga Bashkimi Evropian, si dhe çdo palë të tretë të përfshirë në zbatimin e fondeve të Unionit me vendqëndrim ose të vendosur në Shqipëri. Rishikimi dhe auditime të tilla mund të kryhen nga agjentët e institucioneve dhe organeve të Bashkimit Evropian, në veçanti të Komisionit Evropian dhe Gjykatës Evropiane të Audituesve ose nga persona të tjerë të mandatuar nga Komisioni Evropian.

2. Agjentët e institucioneve dhe organeve të Bashkimit Evropian, në veçanti të Komisionit Evropian dhe Gjykatës Evropiane të Audituesve, dhe personat e tjerë të mandatuar nga Komisioni Evropian, do të kenë aksesin e duhur në vendet, punët dhe dokumentet (si në versionet elektronike dhe në letër) dhe për të gjithë informacionin e kërkuar për të kryer auditime të tilla, duke përfshirë të drejtën për të marrë një kopje fizike/elektronike, dhe ekstrakte, çdo

dokument ose përmbajtjen e çdo mediumi të dhënash të mbajtur nga personi fizik i audituar ose personi juridik, ose nga pala e tretë e audituar.

3. Shqipëria nuk do të parandalojë ose ngejë ndonjë pengesë të veçantë për të drejtën e hyrjes në Shqipëri dhe për hyrjen në ambientet e agjentëve dhe personave të tjerë të përmendur në paragrafin 2 për arsye të ushtrimit të detyrave të tyre të përmendura në këtë nen.

4. Pavarësisht përfundimit ose ndërprerjes së kësaj Marrëveshjeje ose përfundimit të pjesëmarrjes së Shqipërisë në Program, rishikimet dhe auditimet mund të kryhen edhe pasi skadimi, ndërprerja ose përfundimi përkatës hyn në fuqi, sipas kushteve të përcaktuara në ligjin në fuqi, aktet e një ose më shumë institucioneve ose organeve të Bashkimit Evropian dhe siç parashikohet në marrëveshjet dhe/ose kontratat përkatëse në lidhje me çdo angazhim ligjor që zbaton buxhetin e Bashkimit Evropian të lidhur nga Bashkimi Evropian përpara datës së skadimit të kësaj Marrëveshjeje ose datës kur ndërprerja ose përfundimi përkatës i kësaj Marrëveshjeje hyn në fuqi.

Neni 2

Lufta kundër parregullsive, mashtrimeve dhe veprave të tjera penale që cenojnë interesat financiarë të Unionit

1. Komisioni Evropian dhe Zyra Evropiane Kundër Mashtrimit (OLAF) do të autorizohen të kryejnë hetime administrative, duke përfshirë kontrolle dhe inspektime në vend, në territorin e Shqipërisë. Këto hetime do të kryhen në përputhje me termat dhe kushtet e përcaktuara nga aktet në fuqi të një ose më shumë institucioneve të Unionit.

2. Autoritetet kompetente shqiptare do të informojnë Komisionin Evropian ose OLAF-in brenda një kohe të arsyeshme për çdo fakt ose dyshim që u është sjellë në vëmendje në lidhje me një parregullsi, mashtrim ose aktivitet tjetër të paligjshëm që cenon interesat financiarë të Unionit.

3. Kontrollat dhe inspektimet në vend mund të kryhen në ambientet e çdo personi fizik me vendqëndrim ose person juridik të vendosur në Shqipëri dhe që merr fonde të Bashkimit, si dhe të çdo pale të tretë të përfshirë në zbatimin e fondeve të Bashkimit me vendqëndrim ose të themeluar në Shqipëri.

4. Kontrollat dhe inspektimet në vend do të përgatiten dhe kryhen nga Komisioni Evropian ose OLAF në bashkëpunim të ngushtë me autoritetin kompetent shqiptar të caktuar nga qeveria shqiptare. Autoriteti i caktuar duhet të njoftohet në një kohë të arsyeshme përpara për objektin, qëllimin dhe bazën ligjore të kontrolleve dhe inspektimeve, në mënyrë që të mund të ofrojë ndihmë. Për këtë qëllim, zyrtarët e autoriteteve kompetente shqiptare mund të marrin pjesë në kontrollet dhe inspektimet në vend.

5. Me kërkesë të autoriteteve shqiptare, kontrollet dhe inspektimet në vend mund të kryhen së bashku me Komisionin Evropian ose OLAF-in.

6. Agjentët e Komisionit dhe stafi i OLAF-it do të kenë akses në të gjithë informacionin dhe dokumentacionin, duke përfshirë të dhënat kompjuterike, mbi operacionet në fjalë, të cilat kërkohen për kryerjen e duhur të kontrolleve dhe inspektimeve në vend. Ata, në veçanti, mund të kopjojnë dokumentet përkatëse.

7. Kur personi, subjekti ose një palë tjetër e tretë i reziston një kontrolli ose inspektimi në vend, autoritetet shqiptare, duke vepruar në përputhje me rregullat dhe rregulloret kombëtare, do të ndihmojnë Komisionin Evropian ose OLAF-in, për t'i lejuar të përmbushin detyrën e tyre në kryerjen e një kontrolli ose inspektimi në vend. Kjo ndihmë do të përfshijë marrjen e masave të duhura paraprake sipas legjislacionit kombëtar, veçanërisht për të mbrojtur provat.

8. Komisioni Evropian ose OLAF do të informojnë autoritetet shqiptare për rezultatin e këtyre kontrolleve dhe inspektimeve. Në veçanti, Komisioni Evropian ose OLAF do t'i raportojnë, sa më shpejt të jetë e mundur, autoritetit kompetent shqiptar çdo fakt ose dyshim në lidhje me një parregullsi që u është sjellë në vëmendje gjatë kontrollit ose inspektimit në vend.

9. Pa cenuar zbatimin e së drejtës penale shqiptare, Komisioni Evropian mund të vendosë masa administrative dhe penalitete ndaj personave juridikë ose fizikë të Shqipërisë që marrin pjesë në zbatimin e një programi ose aktiviteti në përputhje me legjislacionin e Bashkimit Evropian.

10. Për qëllime të zbatimit të duhur të këtij neni, Komisioni Evropian ose OLAF-i dhe autoritetet kompetente shqiptare do të shkëmbejnë rregullisht informacion dhe me kërkesë të njëjës prej palëve të kësaj Marrëveshjeje, do të konsultohen me njëri-tjetrin.

11. Për të lehtësuar bashkëpunimin efektiv dhe shkëmbimin e informacionit me OLAF-in, Shqipëria do të caktojë një pikë kontakti.

12. Informacioni i shkëmbyer ndërmjet Komisionit Evropian ose OLAF-it dhe autoriteteve kompetente shqiptare do të bëhet, duke pasur parasysh kërkesat e konfidencialitetit. Të dhënat personale, të përfshira në shkëmbimin e informacionit, do të mbrohen në përputhje me rregullat në fuqi.

13. Autoritetet shqiptare do të bashkëpunojnë me Prokurorinë Publike Evropiane për ta lejuar të përmbushë detyrën e saj për të hetuar, ndjekur penalisht dhe sjellë para gjykimit autorët dhe bashkëpunëtorët e veprave penale që cenojnë interesat financiare të Bashkimit Evropian në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 3

Rimëkëmbja dhe zbatimi

1. Vendimet e miratuara nga Komisioni Evropian që vendosin një detyrim monetar ndaj personave juridikë ose fizikë të ndryshëm nga shtetet në lidhje me ndonjë pretendim që rrjedh nga Programi, do të jenë të detyrueshme në Shqipëri. Urdhri i ekzekutimit i bashkëlidhet vendimit, pa asnjë formalitet tjetër përveç verifikimit të vërtetësisë së vendimit nga autoriteti kombëtar i caktuar për këtë qëllim nga Qeveria e Shqipërisë. Qeveria e Shqipërisë do t'i bëjë të njohur Komisionit dhe Gjykatës së Drejtësisë të Bashkimit Evropian autoritetin e saj kombëtar të caktuar. Në përputhje me nenin 4 të kësaj shtojce, Komisioni Evropian ka të drejtë t'u njoftojë këto vendime të detyrueshme drejtpërdrejt personave me vendqëndrim dhe personave juridikë të vendosur në Shqipëri. Zbatimi do të bëhet në përputhje me ligjin dhe rregullat e procedurës shqiptare.

2. Vendimet dhe urdhrat e Gjykatës së Drejtësisë së Bashkimit Evropian të dhëna në zbatim të një klauzole arbitrazhi, të përfshirë në një kontratë ose marrëveshje në lidhje me programet, aktivitetet, veprimet ose projektet e Unionit, do të jenë të zbatueshme në Shqipëri në të njëjtën mënyrë si vendimet e Komisionit Evropian të përmendura në paragrafin 1.

3. Gjykata e Drejtësisë e Bashkimit Evropian ka juridiksion për të shqyrtuar ligjshmërinë e vendimit të Komisionit, të përmendur në paragrafin 1 dhe për të pezulluar zbatimin e tij.

Megjithatë, gjykatat e Shqipërisë do të kenë juridiksion për ankesat se zbatimi po kryhet në mënyrë të parregullt.

Neni 4

Komunikimi dhe shkëmbimi i informacionit

Institucionet dhe organet e Bashkimit Evropian të përfshira në zbatimin e Programit ose në kontrollet mbi atë program, kanë të drejtë të komunikojnë drejtpërdrejt, duke përfshirë nëpërmjet sistemeve elektronike të shkëmbimit, me çdo person fizik me vendqëndrim ose person juridik të vendosur në Shqipëri dhe që merr fondet e Unionit, si dhe çdo palë të tretë të përfshirë në zbatimin e fondeve të Unionit me vendqëndrim ose të vendosur në Shqipëri. Këta persona, subjekte dhe palë mund t'u paraqesin drejtpërdrejt institucioneve dhe organeve të Bashkimit Evropian të gjithë informacionin dhe dokumentacionin përkatës që u kërkohet të paraqesin në bazë të legjislacionit të Bashkimit Evropian të zbatueshëm për programin e Unionit dhe të kontratave ose marrëveshjeve të lidhura për zbatimin e këtij programi.